

Τίτλος Μαθήματος	Φωνητική και Φωνολογία				
Κωδικός Μαθήματος	SLT115				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Πτυχίο (1 ^{ος} κύκλος)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1ο Έτος / 1ο Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Θα ανακοινωθεί				
ECTS	6	Διαλέξεις / εβδομάδα	3 Ωρες/14 εβδομάδες	Εργαστήρια / εβδομάδα	Δ/Ι
Στόχοι Μαθήματος	<p>Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές εισάγονται σε έννοιες φωνητικής και φωνολογικής ανάπτυξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξοικείωση με τη Φωνητική και τους κλάδους της: αρθρωτική, ακουστική και αντιληπτική φωνητική • Απόκτηση δεξιοτήτων στενής φωνητικής μεταγραφής λέξεων και φράσεων της κοινής νέας ελληνικής και της κυπριακής ελληνικής • Απόκτηση δεξιοτήτων ακουστικής ανάλυσης γλωσσικών παραγωγών • Αντίληψη της διάκρισης μεταξύ Φωνητικής και Φωνολογίας <p>Δεξιότητες φωνολογικής ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι διδασκόμενοι/ες αναμένεται να είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προσδιορίζουν τις βασικές αρχές της αρθρωτικής και ακουστικής φωνητικής (Επίπεδα 1 & 2: Γνώση & Κατανόηση) • Περιγράφουν την αρθρωτική παραγωγή των γλωσσικών φθόγγων (Επίπεδα 1 & 2: Γνώση & Κατανόηση) • Χρησιμοποιούν το διεθνές φωνητικό αλφάβητο (Επίπεδα 2 & 3 :Κατανόηση & Εφαρμογή) • Αναλύουν δείγμα λόγου-ομιλίας κάνοντας την φωνητική μεταγραφή (Επίπεδα 3 & 4: Εφαρμογή & Ανάλυση) • Εξηγούν τις βασικές αρχές της φωνολογικής ανάλυσης (Επίπεδα 3 & 4: Εφαρμογή & Ανάλυση) • Αξιολογούν τις φωνολογικές διεργασίες (Επίπεδα 3, 4 & 5: Εφαρμογή Ανάλυση & Σύνθεση) • Συμπεραίνουν τις φωνολογικές διεργασίες σε δείγμα λόγου-ομιλίας (Επίπεδα 4, 5 και 6: Ανάλυση, Σύνθεση & Αξιολόγηση) 				

Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Το μάθημα παρέχει εξειδικευμένες γνώσεις φωνητικής και φωνολογίας, οι οποίες αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο για τη διάγνωση διαταραχών ομιλίας και λόγου (άρα και για την καταλληλότερη παρέμβαση), αλλά και ευρύτερα για την ανίχνευση μη τυπικής γλωσσικής ανάπτυξης. Γι' αυτό γενικός στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση δεξιοτήτων φωνητικής και φωνολογικής ανάλυσης γλωσσικών δεδομένων κυρίως της κοινής νέας ελληνικής και της κυπριακής ελληνικής, των κυριότερων δηλαδή μητρικών γλωσσικών ποικιλιών που απαντώνται στο ελλαδικό και κυπριακό συγκείμενο αντίστοιχα.</p> <p>Όσον αφορά τη φωνητική, πρόκειται για τον κλάδο της γλωσσολογίας που μελετά τους φθόγγους, δηλαδή τους ήχους της ανθρώπινης ομιλίας, από αρθρωτική, ακουστική και αντιληπτική άποψη. Η αρθρωτική φωνητική, η οποία αποτελεί την κύρια εστίαση του μαθήματος, εξετάζει πώς παράγεται ο ήχος της φωνής μέσω των διαφόρων αρθρωτών της ανθρώπινης φωνητικής οδού. Η ακουστική φωνητική μελετά τα φυσικά χαρακτηριστικά των γλωσσικών ήχων. Τέλος, η αντιληπτική φωνητική ερευνά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται ο ανθρώπινος εγκέφαλος τους ήχους της γλώσσας.</p> <p>Θέματα που εξετάζουν οι τρεις αυτοί κλάδοι της φωνητικής και τα οποία θα παρουσιαστούν στο μάθημα είναι τα εξής: γλωσσικοί και μη γλωσσικοί ήχοι, τα αρθρωτικά όργανα, το διεθνές φωνητικό αλφάβητο (IPA), φωνητική μεταγραφή (λέξεων και ρέοντος λόγου) τυπικής και μη τυπικής γλωσσικής ικανότητας, συνάρθρωση, υπερτεμαχιακά χαρακτηριστικά της ομιλίας, φυσικές ιδιότητες των γλωσσικών ήχων, απεικονίσεις του σήματος ομιλίας, το φωνητικό ρεπερτόριο της κοινής νέας ελληνικής και κυπριακής ελληνικής κ.ά.</p> <p>Όσον αφορά τη φωνολογία, αυτή ορίζεται ως ο κλάδος της γλωσσολογίας που εξετάζει τη συμπεριφορά, λειτουργία και οργάνωση των φθόγγων στο μυαλό μας ως γλωσσικών μονάδων. Με εφόδια τις βασικές δεξιότητες που θα αποκτηθούν στον τομέα της αρθρωτικής και ακουστικής φωνητικής, οι εκπαιδευόμενοι/ες θα εμβαθύνουν στις βασικές αρχές της επιστήμης της φωνολογίας, ώστε βαθμιαία να προσεγγιστούν πιο εξελιγμένες και σύγχρονες φωνολογικές θεωρίες.</p> <p>Θέματα που θα καλυφθούν θα είναι μεταξύ άλλων η σχέση φωνητικής-φωνολογίας, οι σχέσεις φθόγγων και φωνημάτων, οι φωνοτακτικοί κανόνες, η συλλαβική δομή, η γραμμική και μη γραμμική φωνολογία κ.ά.</p>		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Διαλέξεις, Διδασκαλία στην τάξη με τη χρήση οπτικο-ακουστικού υλικού (powerpoint) και υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Moodle, μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, εκπόνηση μελέτης (project), συγγραφή εργασίας / εργασιών</p>		
Βιβλιογραφία	<p>Davenport, M., Hannahs, S.J. (2010). <i>Introducing Phonetics and Phonology</i> (3rd Edition). London: Hodder Education.</p>		

	<p>Μαγουλά, Ε. (2010). <i>Η συνάρθρωση στη Νέα Ελληνική. Τυπολογικές και διδακτικές προσεγγίσεις</i>. Αθήνα: Γρηγόρης.</p> <p>Πετεινού Κ. & Α. Οκαλίδου (2010). <i>Θεωρητικά και κλινικά θέματα φωνητικής και φωνολογίας</i>. Λευκωσία: Εκδόσεις Επιφανίου.</p> <p>Μποτίνης, Α. (2011). <i>Φωνητική της ελληνικής</i>. Αθήνα: Leader Books.</p> <p>Ladefoged, P. (2012). <i>Εισαγωγή στη φωνητική</i>. (4η έκδοση). Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Knight, R.A (2012). <i>Phonetics: A Coursebook</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p>								
Αξιολόγηση	<p>I. Γραπτές ενδιάμεσες (30%) και τελικές εξετάσεις (35%) με θέματα πολλαπλής επιλογής ή ερωτήσεις σύντομης απάντησης.</p> <p>II. Γραπτή Βιβλιογραφική Εργασία με προφορική παρουσίαση (25%) με κριτήρια προσβάσιμα στους φοιτητές.</p> <table border="1" data-bbox="470 761 1177 952"> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td>65%</td> </tr> <tr> <td>Εργασίες</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>Παρουσία και Συμμετοχή στην τάξη</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>100%</td> </tr> </table>	Εξετάσεις	65%	Εργασίες	25%	Παρουσία και Συμμετοχή στην τάξη	10%	Σύνολο	100%
Εξετάσεις	65%								
Εργασίες	25%								
Παρουσία και Συμμετοχή στην τάξη	10%								
Σύνολο	100%								
Γλώσσα	Ελληνική								